

BREDASCHIE

COURANT.

STAAT- en LETTERKUNDIG

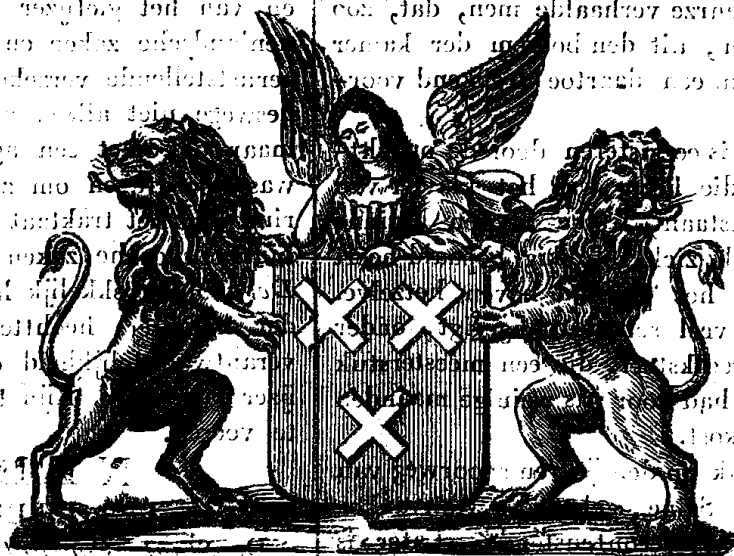
EN WETENSCHAPPELIJK

NIUWS-

BLAD.

Zondag

22 December.

De STAATSRAAD, GOVERNEUR DER PROVINCIE NOORD-BRABAND, ontvangen hebbende eene missive van Zijne Excellentie den Minister van Financiën, de dato 11 November ll., n°. 47, houdende, dat het Zijne Excellentie bij herhaling gebleken is, dat er niet tegenstaande de deswegens bestaande verordeningen, en de daartegen aan de plaatselijke Besturen meermalen medegedeelde voorschriften en waarschuwingen, door onderscheidene gepensioneerden, hetzij ten laste van den Staat, hetzij ten laste van het algemeene Burgerlijk pensioenfonds, pogingen worden aangewend, om door middel van een gekozen, doch blijkbaar gehoeveerd domicilie binnen dit Rijk, en het daardoor te kwader trouw verkrijgen van Binnenlandsche attestatiën de vita, zich te onttrekken aan de bepaalde korting hunner pensioenen voor Buitenlandsch verblijf; verzoekende Zijne Excellentie de medewerking van den Gouverneur, tot handhaving der op dit stuk bestaande verordeningen.

Heeft goedgevonden, de plaatselijke Besturen in deze Provincie, met inhaasie van hetgene aan dezelve, te dezen aanzien, laatstelijk bij des Gouverneurs aanschrijving van den 29 October ll., n°. 7, (*Provinciaal Blad* n°. 129), ten gevolge eener missive van Zijne Excellentie den Minister van Oorlog, is te kennen gegeven, nog te herindrenen aan de, bij aanschrijving van den 5 April 1844, n°. 8, (*Provinciaal Blad* n°. 58), aan dezelve medegedeelde bepalingen van het Koninklijk besluit van den 7 Februarij ll., n°. 115, houdende:

a. Dat de Gemeentebesturen aan 's Lands kas verantwoordelijk zijn voor de deugdelijkheid der attestatiën de vita, welke zij uitstellen, en zalks om het even, of zij de tusschenkomst van getuigen, al dan niet zullen hebben gevorderd, te dien aanzien, en

verkeerdelijk afgegeven attestatiën de vita, betalingen mogten zijn geschied, aan personen welke daarop geen regt hadden, of wel, dat gepensioneerden, gedurende het tijdvak van betaling, waarvoor de attestatiën door de Gemeentebesturen zijn verleend, niet met der woon binnen de Gemeente zouden zijn gevestigd geweest, de daaruit voor 's Rijks Schatkist voortvoerende schade, op het Gemeentebestuur zullen worden verhaald; wordende voor zoodanige woonplaats gehouden niet die Gemeente, waar de gepensioneerden slechts in de belasting betalen, maar alwaar zij ook door eene daadelijke inwoning, wezenlijk kunnen gezegd worden, hun pensioen te verteren, en

b. Dat de gepensioneerden, welke, niettegenstaande hunne verplichting, om hunne woonplaats binnen de grenzen van den Staat te vestigen, zich nogtans, zonder voorafgaand verlof, met der woon op vreemde bodem mogten onthouden, en slechts als het ware een domicilie op Nederlandsch grondgebied, mogten opgeven, door deze daad, zullen worden gerekend te zijn vervallen van derzelver pensioen; zullende dien ten gevolge van het oogeblik dat zulks zal zijn kennelijk geworden, op het daarvan aan Zijne Majestät te doen rapport, het pensioen dadelijk worden geroyeerd, en hetzelfde niet weder kunnen worden ingeschreven, ook dan niet, wanneer de betrokken gepensioneerden daarna weder in het Rijk mogten zijn terug gekeerd, tenzij door Hoogstdezelve op overzeering der omstandigheden, een oordeel is gegeven.

Zullende deze, door middel van het *Provinciaal Blad*, ter kennis van de plaatselijke Besturen in deze Provincie worden gebracht, en almede in het *Provinciaal Dagblad* worden opgenomen, ten einde de gepensioneerden te betrefmet het hiervoor onder lott. a. vermeldde bekend worden.

's Hertogenbosch, den 18 November 1844.

De Staatsraad, Gouverneur, voornoemd, A. J. BORRET.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDÁ, volgaarne voldoende aan het verzoek van het Kollegie van Heeren Regenten over den Algemeenen Armen alhier ter Stede, om de noodige toestemming te erlangen tot het doen eener buitengewone

Kollekte, ten einde daardoor in de dringende behoefte der Armen-Klasse, bij de thans heerschende strenge koude en het ophouden daardoor van nagenoeg alle verdiensten, te beter te kunnen voorzien. — En ook verder willende trachten den gewenschten uitslag van dien, zoo veel mogelijk te bevorderen.

Brengen bij deze ter kennis van de meer gegode Ingezeten, dat op *Maandag den 23. December ainstande*, van wege hetzelve Armen-Kollegie, eene algemeene Kollekte aan de huizen zal plaats hebben; met uitnoodiging op een iegelijk, om daarin naar vermogen bij te dragen en alzoo ook thans weder te doen blyken, dat Breda's Inwoners in gepaste weldadigheid nimmer achterlijk blijven, maar bij buitengewone omstandigheden zoo als thans, waarin door de Armen-Kasse, met geene mogelijkheid genoegzaam kan voorzien worden, volgaarne medewerken, om hunne verarmde Natuur- en Stadgenooten eene meerdere ondersteuning te doen erlangen, en daardoor hun, voor het tegenwoordige mede bijzonder beklagenswaardig lot, zoo veel openlijk te helpen verzachten.

Breda, den 21. December 1844.

De ROY, vt.

Ter ordonnantie van dezelve,

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHÄUKES.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDÁ, gelot op den gemiddelden prijs, waarvoor het mude Rogge ter weekmarkt binnen deze stad is verkocht geworden, namelijk op de twee

welken maatstaf naar den ouden herkomen, de *Thoorische markt der Rogge* moet worden geregeld.

Hebben dientengevolge de *Thoorische markt der Rogge* voor het jaar 1844, vastgesteld op vier gulden negentig cents, het Nederlandsche mude of vier gulden twintig cents, Bredasche veertel.

En opdat de belanghebbenden daarvan kennis dragen, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, alomme waar zulks te doen gebruikelijk is.

Breda, den 19. December 1844.

De ROY, vt.

Ter ordonnantie van dezelve,

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHÄUKES.

FRANKRIJK.

PARIS, den 19den December.

De *Moniteur* behelst eene ordonnantie, waarbij de kanselier van Frankrijk, en de president van den kamer der pairs, de baron *Rasquier*, den titel van hertog verleend is.

Als naar gewoonte begint men zich ook nu weder kort voor de presidentschap der kamer van gedeputeerden. De vorige voorzitter, de heer *Sauzet*, en de heer *Dupin*, schijnen daartoe het meest in aanmerking te komen, en volgens sommigen zou het ministerie ditmaal gezind zijn de keus van den heer *Dupin* te ondersteunen.

De hertog en hertogin van *Aumale*, zullen, zegt men, in het aanstaande voorjaar eene reis naar Weenen doen.

— De Prins *Louis Bonaparte* heeft van uit het kasteel Ham een brief aan den *Globe* ter plaatsing gezonden, waarin hij zich beklagt over den persoon, die aanmerkingen gemaakt had over eene nog onuitgegevene geschiedenis der gevangenschap van *Napoleon*, op *St. Helena*, welke geschiedenis de Prins zegde dat de graaf *Montholon* onder zijne oogen geschreven had.

Aangezien den tegenwoordigen koers der 3 pct. renten en den verkregen prijs bij de laatste toewijzing der leening van twee

honderd millioen fr. wordt er op nieuw gesproken van eene conversie der 5 pCt. rente. Ter beurze verhaalde men, dat, zoo de ministers daartoe ongenegen bleven, uit den boezem der kamer van gedeputeerden door eenige leden een daartoe strekkend voorstel zou gedaan worden.

In de kerk van St. Eustache is eergisteren door de onachtzaamheid van den verkoper, die bezig was het klavier van het orgel te herstellen, brand ontstaan, welke in den beginne zeer ernstig dreigde te worden, doch zich gelukkig bepaald heeft tot de vernieling van het orgel en het plafond boven hetzelfde. Nogtans is er door de verwarring veel schade aangerigt, onder anderen aan schilderingen en een predikstoel, die een meesterstuk van beeldhouwkunst was. Het orgel had voor pas weinige maanden nog 60,000 fr. aan verbeteringen gekost.

Eergisteren is weder een ongeluk op den ijzeren spoorweg van Versailles, aan den linkerover der Seine, gebeurd. Aanvankelijk waren deswege de geruchten zeer verontrustende. Later is echter gebleken, dat dezelve overdreven waren. Een der conducteurs is evenwel bij het ongeval ongekomen, terwijl vier of vijf reizigers ligt gekwetst zijn. De trein heeft, na kort oponthoud, de reis voortgezet. Het gebeurde heeft hier nog al indruk gemaakt. Intusschen merkt een dagblad op, dat men aan zoodanige ongelukken niet te veel beteekenis moet hechten, daar in den loop van November en de eerste helft van December met de gewone diligences bij de 60 menschen in Frankrijk zijn omgekomen, terwijl dit op den spoorweg slechts met drie of vier personen het geval is geweest.

De berichten uit Spanje zijn steeds van weinig belang. Men blijft er nog gedurig ongerust wegens zamenspanningen, welke men wil dat er zouden gesmeed worden, terwijl de berichten ook willen dat *Espartero* in de omstreken van Gibraltar zou zijn gezien, alhoewel men hier uit Londen weet, dat de gewezen regent van Spanje in de laatste dagen aldaar ongesteld was.

Ter beurze was heden (17 December) de fondsnotering: 5 pCt. 120,25; 3 pCt. 85 à 85,05; Spanje 3 pCt. 37 1/2; Nap. r. 98,60.

D U I T S C H L A N D.

BERLIN, den 18den December.

De *Kölnische Zeitung* geeft het volgende berigt uit Berlijn van 14 December:

Heden in den vroegen morgen is het doodvonnis aan *Tschech*, die wegens zijnen aanslag op 's Konings leven aan hoog verraad schuldig verklaard was, veltrokken geworden. Gisteren na den middag werd hem het door den Koning bekrachtigde doodvonnis bekend gemaakt. Den 19den September was hij in eerste den 26sten October in tweede instantie, als schuldig aan hoog verraad veroordeeld geworden, tot de straffe des doods door middel van het sabel, met verbeurdverklaring van zijn vermogen. Dit vonnis werd den 10den dezer door den Koning bekrachtigd, met wijziging der uitgesproken doodstraf in die van onthoofding. Heden morgen ten vier ure werd *Tschech*, onder geleide van gendarmes en van eene afdeeling cavallerie, uit de gevangenis naar Spandau overgebracht en aldaar terstond het vonnis ten uitvoer gelegd.

De Koning en Koningin van Pruisen zijn andermaal een dreigend gevaar ontkomen. Toen zij, namelijk, den 10 dezer, naar een door prins *Karel* gegeven diner reden, werden de paarden schichtig en zouden voortgehold zijn, zoo niet de achter op het rijtuig staande jager de tegenwoordigheid van geest had gehad om af te springen en de wilde paarden bij de teugels te grijpen, waarop het hem en eenigen toegesnelden voorbijgangers gelukte, kunne vaart te stuiten, zoodat H. H. MM. konden afstijgen en zich in een ander rijtuig begeven.

Volgens eene circulaire, den 11 dezer door de Regering van Lucern uitgevaardigd, was toen de rust in alle deelen van dat kanton hersteld. Bern heeft een deel der opontboden troepen ontlazen en Zurich is derhalve verzocht geworden hetzelfde te doen, maar Schweiz, Uri, Unterwalden en Zug, daarentegen, vooreerst nog slechts de heft van het oproepen bondscontingent uit een te laten gaan. Te Zurich befreut men het ten sterkste dat, in de tegenwoordige gewichtige oogenblikken, tusschen de Regering van dat kanton en die van Bern eerder oneensgezindheid dan overeenstemming bestaat.

B E L G I E.

BRUSSEL, den 20sten December.

De Kamer der vertegenwoordigers heeft zich, bij de jongste be-beraadselingen, over de bekrachtiging van het met de Tolvereeniging gesloten traktaat in geheim comité hegeven. De beaadsling heeft teeen vooraf gehopen over de aan art. 19 van het traktaat

te geven uitlegging betreffende den uitvoer ber Belgische ijzerwaren en van het gietijzer langs den waterweg. De ministers van binnenlandsche zaken en van finantien hebben daaromtrent de meest geruststellende verzekeringen trachten te geven; zij hadden zich deswege niet alleen verstaan met den pruisischen gezant alhier, maar ook met een agent van het Berlijnsche kabinet aan wien was opgedragen om zich met ons te verstaan over de uitvoering van het traktaat bij reglement te verstaan. De minister van binnenlandsche zaken verklaarde, op de verklaring van den heer *Devaux* betrekkelijk het weinig vertrouwen dat hij aan de woorden der ministers hechte, dat hij tot een punt van ministeriele verantwoordelijkheid de bevoegdheid van Belgie stelde, om het ijzer langs den Rijn tot hetzelfde reglement als langs de landgrens in te voeren.

N E D E R L A N D E N.

BREDA, den 21sten December.

De *Staats-Courant* maakt heden de volgende wetten bekend, allen den 14den dezer uitgegeven: 1. die tot afschrijving van het grootboek der nationale schuld van kapitalen aan opgeheven fondsen toebehoorende (*Staatsblad* n°. 63); 2. die tot tijdelijk in kracht blijven van de bepalingen der wet van 31 Mei 1843 (*Staatsblad* n°. 24), houdende wijziging van de heffing der regten op den doorvoer (*Staatsblad* n°. 64); 3. die tot verbetering van den accijns op de zeep (*Staatsblad* n°. 65).

Door Z. M. zijn, bij besluit van den 13 dezer, n°. 79, benoemd tot leden van de hoofdcommissie tot de zaken der Israëlieten: 1°. ter vervulling der bestaande vacatures, de heeren *Jhr. Abraham Suasso de Pinto* en *S. van d. Ferreira de Mattos*, beiden te Amsterdam; 2°. ter vervulling der met den jaer 1845 ontstaande vacatures, de heeren *T. Bolak Daniels*, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, te 's Gravenhage, en *F. Boas, Jr.*, kantonregter te Amsterdam, beide bij continuatie.

Bij het Koninklijk besluit van den 5 dezer, houdende wijzigingen in het bestaande reglement van orde en discipline voor de advocaten en procureurs, worden de artikelen 3, 4, 6, 7, 9, 11, 17 en 19 van het reglement van orde en discipline, gearresteerd bij besluit van den 13den September 1838 (*Staatsblad* n°. 136), ingetrokken en door de volgende bepalingen vervangen.

Volgens deze nieuwe bepalingen zijn de advocaten verplicht hunne woonplaats te hebben in het arrondissement, waarin gevestigd is het regterlijk collegie, waarbij zij zijn ingeschreven. De advocaten, die hun bestendig verblijf niet hebben in de plaats, waar het collegie, bij hetwelk zij zijn ingeschreven, gevestigd is, moeten het genue van dat collegie eene woonplaats in die plaats kiezen. Bij gebreke van een dergeschikten van dit artikel te voldoen, worden zij, na eene aanmaning daartoe op requisitio van het openbaar ministerie, van het tableau geschrapt.

Art. 3. Art. 4 van het voormelde reglement zal luiden:

§ 1. De inschrijving der advocaten geschiedt bij de arrondissements-regtbank hunner woonplaats. In de hoofdplaatsen der provincien geschiedt dezelve uitsluitend bij het provinciaal gerechtshof, en geldt tevens als inschrijving bij de arrondissements-regtbank, ter plaatse waar het hof is gevestigd.

In de hoofdplaats der provincie Zuidholland geschiedt de inschrijving uitsluitend bij den Hoogen Raad, en geldt tevens als voor inschrijving zoo bij het provinciaal gerechtshof van Zuidholland, als bij de arrondissements-regtbank te 's Gravenhage.

§ 2. In strafzaken hebben alle advocaten, bij welk regterlijk collegie binnen het Koninkrijk ook ingeschreven, de bevoegdheid, om als verdedigers op te treden zoo voor den Hoogen Raad, als voor de provinciale gerechtshoven en voor al de regtbanken.

In burgerlijke zaken hebben de bevoegdheid, om hun beroep uit te oefenen, de advocaten, die zijn ingeschreven bij het collegie en voor al de gerechtshoven en regtbanken binnen het Koninkrijk; zij, die ingeschreven zijn bij een provinciaal gerechtshof, voor dat gerechtshof en voor al de regtbanken in de provincie, waarin dat hof is gevestigd; zij, die bij eene arrondissements-regtbank zijn ingeschreven, voor die regtbank, en voor al de regtbanken van de provincie, waarin zoodanige regtbank is gevestigd.

Indien echter eenig advocaat mogt verlangen tot de verdediging eener bepaalde burgerlijke zaak te worden toegelaten voor een ander regterlijk collegie, dan dat voor hetwelk hij daartoe in dit artikel is bevestigd, zal de Regering, na te hebben overzigt genomen van de vergunning noodig van zoodanig collegie, of indien dit niet meer dan eene kamer bestaat, van de kamer van hetzelfde, waarvoor de zaak wordt behandeld.

§ 4. In de gevallen, waarin een advocaat zijn beroep uitoefent buiten het arrondissement zijner woonplaats, kan van hem voor alle toelating, worden gevorderd de vertoening van zijne akte van beëdiging, naar de voorschriften van art. 6 van dit reglement behoorlijk te wijzen.

§ 5. Ten laste eener wederpartij mogen in geen geval gebragt worden de kosten van verplaatsing en vacatie eens advocaats buiten zijne woonplaats, ten gevolge der vorenstaande bepalingen ontstann. Behalve de onbestaanbaarheid, in art. 8 der wet op de zamenstelling der regterlijke magt en het beleid der justitie vermeld, is het beroep van advocaat mede onbestaanbaar met dat van procureur, behoudens, in dit laatste opzigt, het bepaalde bij art. 21 van het Wetboek van Burgerlijke Regtsverordering en bij art. 9 der wet van den 29 December 1843 (*Staatsblad n. 67*).

De raad van toezigt en discipline is belast met de zorg voor de eer van den stand der advocaten. Hij houdt toezigt over de handelingen der advocaten als zoodanig. Hij weert en beteugelt de inbreuken en misslagen, en zal tot dat einde, naar gelang der omstandigheden, kunnen opleggen de straffen van enkele waarschuwing, berisping, schorsing in de uitoefening van de praktijk, ten hoogste gedurende een jaar, alles echter niet dan na verhoor van den belanghebbende; of deze behoorlijk geroepen zijnde, en, bij oplegging der laatstgemelde straf, behoudens beklag aan het provinciaal gerechtshof, en voor diegenen, welke bij den Hoogen Raad zijn toegelaten, aan dien Raad. Wanneer de arrondissements-regtbanken eene der voorzeide straffen opleggen, wordt een beklag toegelaten aan het provinciaal gerechtshof; de straf opgelegd door het provinciaal gerechtshof, aan den Hoogen Raad. Van de straffen door den Hoogen Raad opgelegd, valt geen beklag.

— De Minister van Financien brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat, op Maandag den 23sten dezer en volgende dagen, ten kantore van den Agent van het Ministerie van Financien te Amsterdam, zal worden geveerd tot de uitgifte van Nieuwe Obligatiën ten laste van 's Rijks Overzeesche bezittingen, rentende vier ten honderd, in verwisseling van oude 4 percents obligatiën, ten laste van 's Rijks Overzeesche bezittingen en van Receptissen, gesproken uit de geldleening van 35 millioen, opgesteld bij 's Konings besluit van 13 April 1844 (*Staatsblad n. 23*), voor zoo verre de stukken, overeenkomstig de bepalingen van 's Konings besluit van 8 Julij 1844 (*Staatsblad n. 36*) gestempeld zijn; zullende de specifieke lijsten, voor de verwisseling benoodigd, ten kantore van den Agent voornoemd, tijdig merkbaar zijn.

— In het Nederlandsch Kunstblad leest men:

Dezer dagen hadden wij het genoegen, in het atelier van den kunstschilder *Schmidt*, te Delft, het levensgroot afbeeldsel ten voeten uit, van *Z. K. H. den Prins van Oranje*, te beschouwen. Het stuk is bestemd voor eene der zalen van de Akademie van burgerlijke ingenieurs, waarvan *Z. K. H.* beschermheer is. De Prins staat in eene eenvoudige, edele houding, met de linkerhand op het gevest van den degen, en met de rechterhand wijzende op passer, landkaart en andere attributen der Akademie, welke op een tafeltje liggen. Op den achtergrond ontwaart men eene der galerijen van voornoemd gebouw, welke gedeeltelijk door eene draperie bedekt zijn, de hoed met den vederbos ligt ter linkerzijde van den Vorst en voltooit het geheel. Hoewel de bereidwilligheid van den Prins in het poseren den schilder uitermate dienstig is geweest, zoo verdient de kunstenaar toch allen lof voor zijn schoon uitgevoerd en welgelijkend portret.

— In de laatste weken waren te Hogeveen en te Meppel (Drenthe) 25 cents stukken van den koninklijken slag gebragt. *H. Geritsen*, te Meppel, is gearresteerd en naar Assen overgebragt, als verdacht van die valsche muntstukken vervaardigd en in omloop gebragt te hebben. Hij was eerst zedert zijn ontslag schijnt te hebben uitgeoefend, schon hij het er niet ver in gebragt had. De muntstukken zijn zeer gebrekkig nagemaakt; kleur, stempel en klank verraden bij eenigzins oplettende beschouwing, dadelijk de onechtheid.

— In de maand Mei 1843 werd bij den kleedermaker *Birschman*, te Amsterdam, een stoute diefstal gepleegd en voor eene aanzienlijke waarde aan lakens enz. ontvreemd. Elf personen waaronder twee vrouwen, stonden te dier zake dezer dagen voor het provinciaal hof van Noord-Holland teregt. *Jonas Benjamin Fransman* werd te dier zake schuldig verklaard en tot 8 jaren tuchthuisstraf verwezen; *Barend Kuvel*, tot 3 jaren; *Jan Hendrik Simons*, tot 18 jaren, na bevorens gegeeseld, gebrandmerkt en met den strop aan de galg te zijn vastgemaakt; *Pieter*

Egbers, hoewel schuldig verklaard, tot geene straf verwezen, als reeds te voren het maximum op de destyds door hem gepleegde misdaad bekomen habbende; *Hendrikus Doorenhagen*, tot 15 jaren, insgelijks na te voren gegeeseld, gebrandmerkt en met den strop aan de galg te zijn vastgemaakt; *Andris Brokholm*, tot 14 jaren; *Jan Haak* en *Reiner van Sitteren* zijn vrijgesproken; *Walf Barend Engelder* werd even, als *Egbers* schuldig verklaard, edoch om dezelfde reden, tot geene straf verwezen; terwijl *Schoontje* en *Leentje Slagter*, insgelijks vrijgesproken werden. De veroordeelden behoorden tot de meest beruchte en gevaarlijke dieven en hunne handlangers.

— Eergisteren avond is te Amsterdam in het lokaal *Odeon* eene algemeene vergadering van spaansche fondsenhouders gehouden. De heer *Mr. L. Keijzer* bragt een uitvoerig verslag uit nopens de verrigtingen van het comité, waaruit bleek dat hetzelfde sedert de twee en een halve maand van zijn bestaan bijzonder werkzaam geweest is voor de aan hetzelfde toevertrouwde belangen. Uitoerige briefwisseling is gehouden zoowel met de spaansche regering en het spaansche gezantschap te 's Hage, als met leden onzer regering, van welke briefwisseling alsmede van die met den heer *Mauguin* uittreksels werden medegedeeld. Onze regering had zich bereid verklaard, om niet alleen door den Nederlandschen gezant te Madrid alle mogelijke bescherming en medewerking te doen verleen aan de gedelegeerden der fondsenhouders, welke zij in dat geval derwaarts wenschte te zien zenden, maar ook om pogingen aan te wenden, dat de hoven van Frankrijk en Engeland gelijktijdig met haar stappen te Madrid in het belang der Spaansche fondsenhouders doen. — Het comité, dat tot nu toe alle kosten uit eigen fondsen had bestreden heeft thans voorgesteld om aandelen of bewijzen van f 100 en f 50 uit te geven, welke later met premie en rente zullen worden ingetrokken, zoodra het comité in de gelegenheid zal zijn om bij eventuele conversie als anderszins al de houders in de gemaakte kosten te doen deelen.

— Eergisteren morgen vroeg is er te Amsterdam door eene nog onbekende oorzaak brand ontstaan in de fabriek van zwartsel en drukinkt van de heeren *de Kries Robbe* en *Becke*. De werking der brandspuiten werd aanvankelijk eenigzins belemmerd door de opeengestapelde goederen, welke men uit de brandende gebouwen had gered, maar vobral bemoeijelijk door het ijs dat nog zoo vast en dik was, dat de bijlen aan stukken sprongen toen men ijlings bijten wilde hakken. Al de gebouwen tot de fabriek behoorende zijn afgebrand, doch de belendende behouden gebleven.

— Het *Handelsblad* vermeldt dat de zaak der waterleiding voor de stad Amsterdam thans zoo ver gevorderd is, dat de deelhouders in het fonds tot bestriding der voorloopige onkosten in het begin der volgende maand zullen bijeengeroepen worden om hun bekend te maken met de gearresteerde plans, en dat wyders in dezelfde maand eene negotiatie groot drie millioenen, voor de uitvoering zal opgesteld worden.

— Men verneemt, dat te Zeist eene landhuishoudkundige school zal worden opgericht.

— Uit Deventer schrijft men van eergisteren, dat wegens het wassende water en het toenmalige dooiweder de IJsselbrug weder afgenomen was; het ijs voor de stad zat evenwel nog vast.

Vroeger hebben wij bericht gegeven van de moedige poging van een dertiental varensgezellen te Harlingen, om aan eenige schepelingen, die met hunne vaartuigen op het Grind vastzaten, levensmiddelen te brengen en hulp te bieden, alsook later van hunne gelukkige en behoudene terugkomst. Thans behelst de *Leeuwarder Courant* betrekkelijk een en ander een uitvoerig verslag, dat wij te belangrijk oordeelden om niet in zijn geheel over te nemen.

— Een vorig nummer van deze *Courant* verhaalt van eenen varensvaarder uit deze stad, om met eene ijsboot, onder aanvoering van *Tjerk Rijkeles Bruinsma*, aan de schilviisschers, die met hunne schepen en huifgezinnen op het Grind (eene schuilplaats ten N. W. van deze stad) zaten, levensmiddelen en andere hulp aan te brengen. Niet zonder bezorgdheid zag men hen in den vroegen morgen van Vrijdag den 6den dezer de bagchelijke reis aanvaardden; en deze bezorgdheid nam toe, toen de eene dag na den anderen verliep zonder dat men taal of teken van hen vernam. Wel meende men meermalen hen van achter de in zee opgestapelde ijsmassa's weder te zien opdagen; doch vond zich telkens in zijne verbeelding misleid en teleurgesteld. Zoo verliepen er zes lange dagen van pijnlijke onzekerheid en onrust. Eindelijk gisteren omstreeks den middag, daar vertoende zich in de richting van waar men de toggenooten terug verwachtte, in het verre verschiet een klein vaartuig met manschappen daarin en daarom

neren op het ijsveld zich bewegende, terwijl in den top van den mast het onduidelijk een roodsein was te bespeuren.

Naauwelijks was dit hier van het havenhoofd waargenomen, of alles werd in het werk gesteld om de nu zelven in nood zijnde edelmoedige redders te hulp te snellen. Eene Groenlands-boot, door de heeren *A. en T. Rodenhuis* volvaardig aangeboden, gelijk ook eene sloep van het Engelsche schoonschip *de Eclips*, door deszelfs Kapitein *J. H. F. F. F.* daartoe afgestaan, werden in allerijl te water en in gereedheid gebragt, en uit het groot aantal hulpvaardigen, dat zich niet zeldzame geestdrift als verdrong om mede te gaan, de eerste met zeven, de laatste met zes rappe zeelieden bemand; en geen uur verloop, of men zag reeds beide sloepen, in eenigzins uiteenloopenden koers op de om hulp wenkende afvoeren, in de hoop van hen nog voor het invallen van den avond te bereiken.

Intusschen werd hier alles gereed gemaakt, om hen bij hunne terugkomst in goed verwarmde lokalen te ontvangen en te verwarmen, en, volgens geneeskundige aanwijzing, de vereischte maatregelen genomen tot herstelling van de zoodanigen, wier ledenmaten onverhoopt bevroren mogten zijn. Een zeer donkere avond viel daarop in, en een scherpende koude oosten-wind stak al meer en meer op, zoodat men de beide sloepen niet zonder bekommring in gedachte bleef volgen en beducht werd, of het hun nog wel gelukken zou vóór het aanbreken van den nacht hun doel te bereiken en de haven weder aan te doen. Groot was daarom de vreugde, toen omstreeks 9 ure, de blijde tijding door de stad ging: de Groenlands-boot is terug, en heeft, behalve de manschappen der ijsboot, ook nog drie andere, door deze gereedde personen medegebragt, alle zijn behouden!

Ja, zij waren alle behouden, doch na welke moeite en gevaar te hebben doorgestaan! *Tjebk Brumama* met de zijnen was reeds des Vrijdags, tegen het vallen van den avond, tot in de nabijheid der schiltschuiten doorgedrongen. Op hun geroep kregen zij echter geen gehoor, en yreesden nu reeds te laat gekomen te zijn en de arme schepelingen door honger en koude bezweken te zullen vinden, toen het hun bij nader onderzoek bleek, dat zij waarschijnlijk door hulp van *Wieland* of *Perscheeling* aangebragt, reeds geled waren, en, na dat het nog glorende vuur te ondecken, nog slechts voor korten tijd hunne bodems verlaten moesten hebben. Hun togt was evenwel niet te vergeefs. Den volgenden morgen toch bespeurden zij op geruimen afstand van daar op die zelfde plaats, eene derde schiltschuit, en toen zij deze geseind hadden, bleek het, dat het volk daar nog op was. Twee hunner werden er nu op afgestuurd, en vonden, behalve den schipper, ook nog zijne vrouw en knecht, allen hoogst verblijd over deze onverwachte uitkomst. Nu magten zich ook de overige op, om met de ijsboot tot hen te komen. Dan dit hield zoo veel werks in, dat men eerst tegen middernacht het zoo ver brengen kon. En zoo noodig en tijdig was hier de bystand, dat des anderen daags middags reeds, door het opzetten en persen van het ijs, de schiltschuit verbruyeld was, met deszelfs bemanning en wat men nog van dit wrak bergen kon, nam men nu weder den hoogst bezwaarlijken terugtogt met de ijsboot aan, naar de plek, waar de twee andere verlatene schepen waren achtergebleven.

Dan, hoe nu weder de reis van daar naar Harlingen volbragt? De ijsboot had zoo veel geleden, dat men zich genoodzaakt vond, haar achter hare dreg te leggen, en een der bij de schilvaarturen behorende platboomde booten zoo mogelijk derwijze in te richten, dat zij hare plaats kon vervangen. Dit werd te dringender geëischt, toen men des Maandags morgens ontwaarde, dat de ijsboot door het opstuwende ijs reeds ver was weggedreven, en nu sloeg men dan nog ijveriger de handen aan het werk, om eerst de grootste drie schilbooten, en toen deze bij de proefneming te onhandelbaar bevonden werden, de kleinere tot het voorgestelde doel gereed te maken. Hoewel slechts zeer geringe daartoe kunnende dienen, besloot men echter, met gemeenschappelijk overleg, om des Donderdags in den vroegen morgen de reis met dit vaartuig te ondernemen. En zoo ging het nu niet verder, nu eens over dan weder door het gebrek. Gebodzaakt om hier onder de slechte hemel te overnachten, zocht men enige toevlugt in de holten en kloven der ijsbergen; doch toen zich des avonds ten 10 ure weder water vertoonde, meende men van deze gelegenheid te moeten gebruik maken, brak weder op, en zette den togt oostwaarts voort. Weldra moest men dan echter opnieuw staken, want ook de uitputting van de ijs was zoo groot, dat de honden anderen geen moed ingesproken, sommigen zich wanhopig tot den doodslaap zonden hebben nedergelegd. Zop brak de Vrijdag morgen aan. En toen men ook nu weder vruchteloos het uiterste beproefd had, om verder te komen, moest men het wel opgeven, en restte er niets meer, dan door een noodsein anderen te hulp te roepen. Onbeschrijflijk was de blijdschap, toen men, spoediger dan men had durven hopen, van den kant van Harlingen de beide sloepen blijk-

baar tot hunne redding zag opdagen, en na verloop van weinige uren eene derzelve zoo dicht hun was genaderd, dat zij, hoewel niet zonder eerst nog eenigen afstand over de ijschotsen te hebben afgelegd, daarin konden overgaan. De andere sloep, die hare rigting meer westwaarts genomen had, was al spoedig van binnen en van buiten dermate met ijs bezet geworden, dat haar voortgang daardoor grootelijks belemmerd en vertraagd was, weshalve de manschap, na lang vergeefs gepoogd te hebben uit haar doel te geraken, en ontwaars wordende, dat de Groenlands-boot de in nood zijnden allen reeds had opgenomen, tot de terugreis besloot en des avonds ten half elf are gelukkig de haven weder mogt bereiken.

Wij onthouden ons van alle aanmerkingen of weidsche loftuizingen. Wij wilden niet meer geven dan een eenvoudig verslag, want zulke daden behoeven niets meer, om de bewondering en toejuiching weg te dragen van alle weldenkenden.

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van gisteren (20 December) was de notering der fondsen: Ned. 2 1/2 pCt. 64 1/2; 3 pCt. 78 1/2; dito op resc. 78 1/2; 4 pCt. 98 1/2; 5 pCt. 99 1/2; O. Indie 4 pCt. 98 1/2; Amort.-Syndic. 4 1/2 pCt. 99 1/2; 3 1/2 pCt. 91 1/2; Handelw. 148; Rijn Spoorw. 104 3/4; Holl. Spoorw. 109 1/2; Spanje 22 1/2; Onbep. Stukk. 21 1/2; 3 pCt. 38; Coupons Ardoins 55 1/2; Passiv. 6 1/2; Fr. Uitgest. 7 1/2; Portug. 2 1/2 pCt. te Lond. 58 1/2; Rusland 108 1/2; Id. 1831-33 100 1/2; 4 pCt. bij Hope. 92 1/2; Id. bij Stieglitz 91 1/2; Certif. te Hamb. 5 pCt. 105 1/2; Inschrijv. in Assign. 6 pCt. 73 1/2; Certif. van dito 75 1/2; Polen 87 1/2; Oostenf. Metall. 110 3/4; 1/2 pCt. bij Falc. 92 1/2; Louis. 69 1/2; Peru 18 1/2; Griekenl. 10 1/2.

** Bij Acte den 27. November 1844, voor den Register in het kanton *Breda*, gepasseerd en behoorlijk geregistreerd, is door *JOHAN HENDRIK BETZ*, Koopman, wonende te *Breda*, handligting gegeven aan zijnen Zoon, *GODEFRIDUS IGNATIUS BETZ*, tot het uitoefenen van handel in *WIJNEN*, en al wat daartoe zal worden vereischt; geschiedende deze aankondiging ter voldoening aan Artikel 486 van het Burgerlijk Wetboek.

** Men verlangt tegen 1. Februarij aanstaande eene bekwaame *KEUKENMEID* van de Protestantsche Godsdienst. Adres bij de Uitgevers dezer.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDA, zullen op *Maandag den 30. December 1844*, des middags ten *twaalf ure*, ten *Stadhuis* te Breda, van den *minstdeende*, volgens in te leveren gezegelde Biljetten van Inschrijving, in het openbaar **AANBESTEDING**:

Het **ONDERHOUD** van Stads Gebouwen, Kazernen, Stallen, Bruggen, Havenmuren, Beschoeiingen, Watertrappen, Pijpen, Riolen, Sluizen, Wegen en verdere aangelegenheden, gedurende den *jare 1845*, volgens *Tarief*, onder presentatie van *percentsgewijze korting*.

De *Konddien* van Aanbesteding liggen dageliks, uitgezonderd op *Zon- en Feestdagen*, op de gewone uren ter bezichtiging bij den *Stads Secretary*, en nader onderrigt is te bekomen bij den *Stads Architect A. J. E. Gompas*.

Breda, den *19. December 1844*. Ten ondermante van *Burgemeester en Wethouders* voornoemd.

De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

VERKOOPING VAN HOUTWAREN.

A. MEEUWESSEN en CH. VERKAAR, zullen op *Donderdag*, Eene groote partij **TIMMER, GERIEF, BRANDHOOP EN AFBRAAK**, alsmede eenigen *uitzende droog EIKEN PAL-HOUT*, en hetgeen verder ten Verkoop zal worden aangeboden.

** Au moment où la saison ramène les RHUMES et les irritations de POITRINE, nous recommandons à nos lecteurs l'usage de la **PATE pectorale de NAFE** d'Arabie dont les bonnes propriétés ont été officiellement constatées par des médecins de tous les hôpitaux de Paris et par un rapport des professeurs de la faculté de médecine qui ont reconnu sa **SUPERIORITE** manifeste sur toutes celles du même genre. Dépôt chez **M. A. P. MAASSEN**, Pharmacien à Breda. Prix: 75 c. et 1 fr. 25. — **SIROP de NAFE**, 2 fr.